

Predmet: Miroslav Vučković

Okružni sud u Mitrovici/Mitrovicë

Broj predmeta: K.br. 290/2004

Broj optužnice: Kt. br. 22/99

Optužnica podignuta: 29.11.1999.¹

Tužilaštvo: Roberta Marija Baldini, međunarodni tužilac

Erwin Patilos, međunarodni tužilac

Maria Bamieh, međunarodni tužilac

Gjanfranco Galo, međunarodni tužilac

Cecilia Tillada, međunarodni tužilac

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZJ u vezi sa članom 22. KZJ

Optuženi: Miroslav Vučković zvani Mosa

Branilac: advokat Miro Delević

avokat Bogdan Vladisavljević

Sudsko veće: međunarodni sudija Lolita Dumlaor, predsednica Veća

međunarodni sudija Daniel Cailloux, član Veća

međunarodni sudija John Fields, član Veća

Glavni pretres: 16.08.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši (Kurteshi) Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Tužilac je Sudskom veću dostavio listu svedoka koji će biti saslušani na glavnom pretresu. Tužilac je predložio da umesto neposrednog saslušanja pojedinih svedoka pročitaju njihove izjave iz prethodnih prvostepenih postupaka i uvrste ih u dokaze.

Branilac optuženog je predložio da se glavni pretres odloži jer je rešenje o zakazivanju glavnog pretresa dobio na dan pretresa. Veće je prihvatio predlog odbrane, tako da je glavni pretres odložen.

Glavni pretres: 29.08.2007.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo

Glavni pretres je počeo čitanjem optužnice.

Optuženi Vučković izjasnio se da nije kriv.

Tužilac je predložio da se u skadu s načelom efikasnosti umesto neposrednog saslušanja svedoka kao dokaz prihvate njihove izjave date u prethodnom prvostepenom postupku. Odbrana se usprotivila ovom predlogu pozivajući se na načelo neposrednosti. Sudsko

---

¹ Optužnica je izmenjena 04.01.2002. i 10.10.2002. i dopunjena 18.10.2002. godine

veće je donelo odluku da se na glavnom pretresu ponovo saslušaju svi svedoci osim onih koji nisu dostupni Sudu, čije će ranije izjave biti prihvaćene kao dokaz.

Glavni pretres: 03.09.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje optuženog Miroslava Vučkovića

Optuženi je rođen u selu Suvi Do/Suhodoll, gde je nakon smrti supruge 1987. godine, ostao da živi s majkom i sinovima. U selu je živeo do 14.02.1998. godine, kada se preselio u Mitrovicu/Mitrovicë, u stan svoje devojke Vesne Perović. Prilikom napuštanja kuće ključeve je dao prvom komšiji Bogdanu Denoviću. Za vreme NATO bombardovanja, u periodu od 14. februara 1999. do 12. juna 1999. godine u Suvom Dolu/Suhodoll boravio je u tri navrata. Prvi put je otisao 21. marta 1999. godine, kada je njegova majka zbog bolesti napustila kuću i otisla da živi kod kćerke u Leposaviću/Leposaviq. Drugi put 22.03.1999. kada je odveo sinove kod sestre koja je živela u selu Doljane, i poslednji put 29.05.1999. na sahrani svoje majke. U Mitrovici/Mitrovicë je ostao do pritvaranja 23.08.1999. godine. Tog dana prisustvovao je pretresu svoje kuće u Gornjem Suvom Dolu/Suhodolli i Epë od strane policije. Kada je sa policijom stigao u kuću vrata su bila otvorena. U pritvoru se nalazio do 15.07.2004. godine kada je pušten na slobodu odlukom Vrhovnog suda Kosova.

Zbog povrede noge koju je 1970. zadobio u saobraćajnoj nesreći ostao je invalid. Zbog toga nije bio vojno angažovan već je za vreme rata na Kosovu/Kosovë, u martu i aprilu 1999. bio u radnoj obavezi u Službi hitne pomoći pri Medicinskom centru u Mitrovici/Mitrovicë. Radio je u smenama kao vozač ambulantnih kola i prevozio je bolesnike i osoblje. Nekada je na poslu ostajao 24 časa neprekidno. Spavao je u bolnici a kući je odlazio da se okupa i presvuče. Bez dozvole nije smeо da napušta radno mesto. On i njegove kolege vozači su za vreme rata bili izloženi velikim opasnostima. Jednom je na putu Priština/Prištinë - Mitrovica/Mitrovicë, prilikom napada OVK, poginulo dvoje njegovih kolega,. Za to vreme nije odlazio u sela Gušavac/Gushac i Gornji Suvi Do/Suhodolli i Epë.

Za vreme rata njegovu kuću su okupirali pripadnici vojnih snaga. Sve što je u tom periodu nađeno u njegovoj kući i oko nje predstavlja njihov ratni plen. Vojska je oslobođila njegovu kuću na dva dana, kako bi obavili ceremoniju sahrane njegove majke 29. maja 1999. godine, i tada je primetio da mu je nameštaj u kući oštećen. Takođe, primetio je da je u dvorištu bilo automobila, traktora, bele tehnike i kućnih aparata, za koje im je rečeno da ne smeju da ih diraju jer se radi o ratnom plenu. Tada je nosio civilnu odeću, odelo sa kravatom, i imao je bradu. Nacionalnu nošnju je oblačio samo u specijalnim, svećanim prilikama. U periodu od 9.05.1999. do 10.06.1999. nalazio se u pritvoru², koji mu je određen zbog oružja koje je nađeno u njegovoj kući. Tom prilikom

² Miroslav Vučković je rešenjem istražnog sudije Okružnog suda Mitrovica od 12. maja 1999. godine određen pritvor u trajanju od mesec dana zbog produženog krivičnog dela teška krađa (vrednost predmeta

ga je policija prinudila da potpiše dokument o oduzimanju stvari, ali on ne zna o kojim se stvarima radilo.

Većinu oštećenih je dobro poznavao i s njima je pre početka NATO bombardovanja bio u jako dobrim odnosima. On su znali da je on za vreme rata koristio štaku pri hodanju i da nije mogao da trči. Zbog toga je u čudu zašto ga optužuju za nešto što nije učinio.

Komentar:

Okrivljeni je prilikom navođenja godina kada su se pojedini događaji odigrali vrlo često navodio različite godine, mešajući 1998. i 1989?? ili 1999?? Nije bio siguran ni u godine rođenja svoje dece, koja su rođena 1983. i 1986.

Glavni pretres: 04.09.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Nastavak saslušanja optuženog Miroslava Vučkovića

Tokom rata nije nosio uniformu jer nije pripadao nijednoj oružanoj formaciji. Ne zna gde su se nalazile kuće Fazile Sahiti i Vahide Zeka, čija ubistva mu se stavljaju na teret. Nije zapalio ni jednu kuću u selu Gušavac/Gushac, niti su to uradili njegovi sinovi koji su tada imali 13 i 15 godina. Da je uradio tako nešto odavno bi pobegao sa Kosova/Kosovë a njegova kuća bi takođe bila zapaljena. Smatra da zbog fizičke nesposobnosti nije nikada bio u stanju da bilo koga ubije. Teško hoda zbog atrofičnosti leve noge. Ljudima koji ga terete u toku rata je pomogao i ne zna zbog čega ga optužuju.

Saslušanje svedoka-oštećenog Hatema Sahitija/Hatem Sahiti

Svedok je rođen i živi u selu Gušavac/Gushac. Sredinom aprila 1999. njegova porodica je napustila kuću zbog straha od neprekidne pucnjave i paljenja kuća. Tri, četiri dana su proveli u selu Vinarce/Vinarc, a zatim su boravili u selu Žabare/Zhabar i okolnim šumama. Za to vreme svake noći je obilazio kuću i stoku koju su ostavili. Njegova kuća, koja se nalazila pored puta koji vodi do starog dela sela, zapaljena je oko podneva tri dana pre ili tri dana posle 15.04.1999. Sa udaljenosti od 200, 300 metara video je optuženog Miroslava Vučkovića, njegova dva sina i Božura [Božur Biševac] kada su došli autom marke *lada*, prišli vratima, pucali u vazduh a zatim ušli u kuću i zapalili je. Uzeli su poljoprivredne alatke i stočnu hranu. Tog dana zapaljene su i druge kuće u selu. Inače, paljenje kuća u selu počelo je 10.04.1999, kada su zapaljene kuće oko seoske škole, među kojima kuće njegovog oca i brata. Kako kuća nije izgorela odjednom, paljena je još tri puta. Optuženog, njegove sinove i Božura video je i sledeći put, a pretpostavlja da su to uradili i naredna dva puta. Oko 20.04.1999. godine ukradena mu je sva stoka, stočna hrana i poljoprivredne altke. Optuženog je prepoznao po hodu jer je imao problema s nogom. Paljenje kuće i pljačku nije prijavio nakon ulaska NATO snaga

---

koji su od krivljenog oduzeti prelazi iznos od 220.000,00 dinara). Pritvor mu je ukinut rešenjem veća Okružnog suda Mitrovica od 10. juna 1999. godine.

jer je bio zaokupljen situacijom u kojoj se nalazila njegova porodica nakon povratka. Živeli su u dvorištu pod šatorom i plašili su se da ih neko ne ubije jer je bio Srba koji su naoružani pucali naokolo.

Optuženog poznaje i do dolaska Slobodana Miloševića na vlast živeli su u jako dobrim odnosima i međusobno se pomagali. Nakon toga optuženi se promenio i postao drugi čovek.

Saslušanje svedoka-oštećenog Abedina Jašarija/Abedin Jashari

Svedok živi u selu Vinarce/Vinarc. Seća se da su nakon početka NATO bombardovanja meštani [srpskog] sela Gornji Suvi Do/Suhodolli i Epërm iskopali rovove oko seoske škole i odatle svakodnevno gađali u pravcu sela Gušavac/Gushac i Vinarce/Vinarc. Otprilike 10.04.1999. kada je bio na njivi, kod mesta zvanog *Arat e Viret* [njive kod groblja], oko podneva je video optuženog i dva dečaka od 12, 13 godina u tim rovovima, kao i kako se spuštaju sa brda. Ubrzo je video dim kako izlazi iz kuće Jakupa Sahitija/Jakup Sahiti iz sela Gušavac/Gushac. To je prva kuća koja je zapaljena. Kasnije je saznao da su u rovovima bili sin optuženog sa Božurovim sinom iz sela Suvi Do/Suhodoll. Oko 15. aprila meštani njegovog sela počeli su da govore o tome da je bolje da napuste selo. Dana 18.04.1999. godine u selo je došla srpska vojska i naoružani ljudi u civilu. Neki od njih su došli vozilom *zastava 101* sa registarskom oznakom JNA, ali su brzo otišli. Meštani su odlučili da napuste selo. Sa porodicom i bratom je selo napustio malim traktorom, na koji su natovarili neke stvari, malo hrane i garderobe. Nedaleko od kuće pogodio ga je metak u leđa, ispod lopatice, koji je izašao ispod brade. Ne zna ko ga je pogodio metkom, ali je na udaljenosti od 100, 150 metara u grupi ljudi video optuženog i Božura. Misli da je optuženi tada bio u kamuflažnoj uniformi i crnim pantalonama. Istog dana mu je zapaljena kuća, kojom prilikom je uništeno sve što je bilo u njoj. Stvari koje je sakrio u podrum nisu izgorele, ali su u maju 1999. godine ukradene.

Glavni pretres: 17.09.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Seljima Sahitija/Selim Sahiti

Svedok je rođen i živi u selu Gušavac/Gushac. Odbio je da svedoči iz straha jer se optuženi nalazi na slobodi.

Sudsko veće naknadno će doneti odluku da li će izjave ovog svedoka date u istrazi i prethodnim prvostepenim postupcima koristiti kao dokaz.

Saslušanje svedoka-oštećenog Ganija Beke/Gani Beka

Svedok je rođen i živi u selu Gušavac/Gushac. Dana 15.04.1999. između 09:30 i 10:00 časova čuo je topovsko granatiranje koji je dolazilo iz pravca sela Vidomirić/Vidomiriq. To selo nalazi se iznad njegovog sela na uzbrdici, oko 2 km udaljenosti. Izašao je u

dvorište zajedno s nekim rođacima i video tridesetak paramilitaraca kako silaze iz pravca Vidomirića/Vidomiriq i Suvog Dola/Suhodoll prema njegovom selu. Meštani sela počeli su da napuštaju kuće. Oko 11:00 časova njegovi ukućani i rođaci krenuli su traktorom prema selu Vinarce/Vinarc. Zajedno s rođakom Kadrijom Bekom/Kadri Beka otišao je u zaklon, na udaljenosti od 500 metara od njegove kuće, odakle su dva, tri sata posmatrali šta se dešava. Paramilitarci, među kojima su bili Mosa [optuženi Vučković] i Božur, ušli su u selo i prvo zapalili kuću Abita Sahitija/Abit Sahiti. Video je kada su iz kuće Dževata Zeke/Xhevat Zeka izbacili jednu ženu, ušli u kuću i počeli da pucaju, nakon čega se iz kuće video plamen. Zatim su zapaljene i druge kuće. Kasnije je saznao da je u Dževatovoj kući zapaljena Dževatova majka, koja je ostala u kući jer je bila nepokretna. Što se tiče optuženog, seća se da je tog dana bio u crnoj uniformi sa kapom na glavi. U njegovom selu, kao ni u selu Vinarcu/Vinarc, nije bilo pripadnika OVK. Njegova kuća je zapaljena nakon četiri dana, ali on nije video kako i ko je zapalio.

Optuženog je dobro poznavao, bili su prijatelji pre ovih dešavanja.

Saslušanje svedoka-oštećenog Ekrema Beke/Ekrem Beka

Svedok živi u selu Gušavac/Gushac. U aprilu 1999. godine, u razmaku od desetak dana, u njegovom selu su zapaljene kuće Jakupa Sahitija/Jakup Sahiti, Šabana Beke/Shaban Beka, Rifata Beke/Rifat Beka, Dževata Sahitija/Xhevat Sahiti i Murselja Sahitija/Mursel Sahiti. Prva je zapaljena kuća Jakupa Sahitija/Jakup Sahiti koja se nalazila blizu škole. Bilo je to početkom aprila, u poslepodnevnim časovima. Kod Jakupove kuće je video opuženog Vučkovića sa sinovima i Božurom [Božur Biševac]. Posmatrao je paljenje sa prozora terese svoje kuće s ocem i bratom od strica. Izgoreo je samo deo krova jer u kući nije bilo nameštaja. Narednih dana kuća je paljena u više navrata, da bi potpuno izgorela 10. aprila. Naredne požare su podmetali isti ljudi. Zbog straha od srpskih snaga napustio je selo 15. aprila 1999. godine. Tog dana oko 16:00 časova srpski paramilitarci su iz pravca Vidomirića/Vidomiriq dejstvovali iz minobacača prema Gušavcu/Gushac, nakon čega su krenuli prema selu. Neki meštani su otišli nekoliko dana ranije, a tog dana su svi napustili selo. Članovi njegove porodice su pobegli na traktoru jednog rođaka. Kuća Dževata Sahitija/Xhavat Sahiti, koja se nalazi 300, 400 metara od njegove kuće, zapaljena je pošto je prethodno opljačkana. Kroz dvogled je video da je kuću zapalio optuženi sa sinovima. Sledećeg dana, 16. aprila oko 11:00 časova zapaljena je kuća Mursalja Sahitija/Mursel Sahiti. Lica koja su je opljačkala došla su sivim kolima. Seća se da je optuženi Miroslav Vučković bio u crnoj odeći i da je nosio oružje, *kalašnjikov* ili nešto slično. Sa njim su bila još trojica u plavim uniformama. Paljenje ove kuće se dogodilo veoma brzo, ušli su u kuću i požar je odmah buknuo. Noć između 15. i 16. proveo je u Vinarcu/Vinarc. Noći je provodio u Vinarcu/Vinarc a danju se kretao kroz šumu i posmatrao šta se dešava u njegovom selu. Dana 17. aprila stradala je kuća Ljutfije Beke/Lutfi Beka. Video je kada je opljačkana i zapaljena i to su uradili isti ljudi, komšije iz Suvog Dola/Suhodoll. Optuženi Vučković je bio u crnoj odeći i imao je bradu. Istog dana su zapaljene kuće Šabana Beke/Shaban Beka i Rifata Beke/Rifat Beka. Za vreme napada na selo u aprilu 1999. osamdesetogodišnja Vahida Zeka/Vahida Zeka je zapaljena u svojoj kući. Nema saznanja da je OVK delovala u njegovom selu.

Glavni pretres: 25.09.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Seljmana Avdijua/Selman Avdiu

Svedok živi u selu Vinarce/Vinarc. Seća se da je 24.09.1998. godine oko 20:00 časova počela pucnjava sa brda, iz pravca Suvog Dola/Suhodoll prema selu Gušavac/Gushac. Izašao je iz kuće da vidi šta se dešava i video je da je Gušavac/Gushac u plamenu. Otišao je do tog sela koje je udaljeno 500 metara od njegovog. Tamo se pucalo sa svih strana, ali on nije vido ko je pucao. Ostao je u tom selu cele noći. Meštani su napustili kuće koje su bile u blizini seoske škole i otišli su u Donje Žabare/Zhabar i Poshtem. Oni koji su živeli u suprotnom, južnom delu, sela pobegli su u obližnje šume. Niko nije stradao iako se pucalo cele noći. Sledeećeg dana su se u kući Trifka Apostolovića sastali predstavnici lokalnih Albanaca i Srba radi razmatranja bezbednosne situacije u selima i dogovora da se događaj od prethodne noći ne ponovi. U toku razgovora neko od Srba pomenuo je da su inicijatori napada bili Rade Babović, Miroslav Vučković i Božur Biševac. To nije bio prvi incident koji je podstakao Rade Babović. Nekoliko dana pre tog dana Rade je preteći oružjem isterao Haljilja Hajru/Halil Hajra i njegovu suprugu sa njive na kojoj su skupljali kukuruz. Rade se kasnije pravdao time da ga je Haljilj napao u blizini njegove kuće.

Dana 15. aprila 1999. oko 08:00 časova počelo je granatiranje sela Vidomirića/Vidomiriq iz pravca Suvog Dola/Suhodoll. Otišao je do Gušavca/Gushav i video da su meštani napustili svoje kuće. Zatim je otišao do Vidomirića/Vidomiriq i video da su počele da gore kuće, ali seljana nije bilo. Sakrio se u šumu odakle je video grupu od tridesetak srpskih paramilitaraca iz Suvog Dola/Suhodoll. Durbinom je pratio njihovo kretanje i video kako ulaze u Gušavac/Gushac. Seća se da je među njima bio Mosa [optuženi Vučković] u sivomaslinastoj uniformi s automatskim oružjem. Seća se da je optuženi tada šepao, ali nije koristio štake. Video je kada su otišli do minobacača. Oko 13:00 časova počeli su ponovo da pucaju u pravcu kuće, tako da su meštani koji su bili ostali, pobegli u obližnu šumu. Zatim su granatirali selo iz minobacača, nakon čega je počelo paljenje kuća. Mosa i njegovi sinovi izneli su kućne aparate iz kuće Abita Sahitija/Abit Sahiti, utovarili stvari na kamion a kuću zapalili. Zatim je zapaljena kuća Džavita Zeke dok je u njoj bila nepokretna starica. Tog dana je zapaljeno ukupno 13 kuća. Abedin Jašari/Abedin Jashari ranjen je 18. aprila dok je napušto kuću. Svedok je tog dana video Mosu i Božura kako pucaju u naselju Jašarijua/Jashari. Narednih dana, do 19. aprila zapaljene su kuće porodice Beka i kuća Selima Sahitija, u kojoj je bila njegova nepokretna majka. Svedoku nije poznato da je OVK delovala u tom području.

Odluka Sudskog veća

Sudsko veće je kao dokaz prihvatiло izjave svedoka Seljima Sahitija/Selim Sahiti date u istrazi jer je svedok odbio da ponovo svedoči pred Sudom.

Glavni pretres: 01.10.2007.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Predlog tužioca

Tužilac? je predao dokaz Sudu da se optuženi Vučković u toku 1999. nalazio u pritvoru zbog osnovane sumnje da je učinio krivično delo teška krađa, i to stvari iz kuća oštećenih u ovom predmetu. Tužilac? Tužiteljica je takođe dobila informaciju od pravosudnih institucija Republike Srbije da postupak protiv okrivljenog nije okončan.

Među priloženim spisima se nalazi potvrda o oduzimanju pronadjenih predmeta iz kuće optuženog koju je on potpisao, izvešaj o hapšenju optuženog, kao i izvod iz krivične evidencije za optuženog. Tužilac je predložio da Sudsko veće ova dokumenta uvrsti u dokaze i utvrdi njihovu relevantnost.

Glavni pretres: 02.10.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Ljutvija Sahiti/Lutfi Sahiti

Svedok živi u selu Gušavac/Gushac. Seća se da je prvi napad na njegovo selo bio u septembru 1998. godine. Tog dana između 14:00 i 17:00 časova primetio je na brdu optuženog Vučkovića, Božura Biševaca, izvesnog Situ i njegovog bratanca Stevana. Optuženi Vučković je sa udaljenosti od 200, 300 metara osmatrao teren. Selo je napadnuto noću. Meštani su pobegli prema selu Žabare/Zhabar, tako da niko nije stradao ali su oštećeni krovovi kuća i ostale su rupe na zidovima od metaka.

Optuženi Vučković je bio umeštan u sve napade na selo u periodu od 1. marta do 15. aprila 1999. godine i blokiranje puta koji vodi iz sela prema Vinarcu/Vinarc i Mitrovici/Mitrovicë. Put su blokirali naoružani ljudi koji su stajali pored puta i povremeno pucali u vazduh. Jednom prilikom su ubijali ljude koji su krenuli iz sela. Optuženog je viđao u plavoj uniformi s oružjem kako izdaje naredbe. Dana 15. aprila oko 06:00 časova počeo je napad iz pravca Vidomirića/Vidomiriq. Meštani su pobeli prema selu Grmovo/Gërmovë dok su se svedok, njegov rođak Šemsi Sahiti/Shemsi Sahiti i još nekoliko mladića skrivali kod zida na imanju Bejtulaha Sahiti/Bejtullah. Oko 10:00 časova video je optuženog i Božura i još dvojicu nepoznatih muškaraca kako redom pljačkaju i pale kuće. Ukradene stvari su utovarali na kamion. Prvo je napadnuta kuća Abita Sahiti/Abiti Sahiti, a zatim kuća Seljima Sahiti/Selim Sahiti u kojoj je ostala Seljimova nepokretna majka. Kako su im se paramilitarci približili morali su da odu iz sela. Sledeće večeri vratio se sa Šemsijem u Seljimovu kuću, ali nisu pronašli telo Seljimove majke. Njeno telo nikada nije pronađeno dok telo majke Džavita Zeke, koja je takođe bila nepokretna i ubijena, jeste pronađeno. Nekoliko dana nakon ovog događaja durbinom je posmatrao selo i video optuženog kako krade stoku i podmeće požare. Tada je video da izdaje naredbe Siti i Rajku dok su Božur i njegovi sinovi krali po selu.

Glavni pretres: 29.10.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Džavita Zeke/Xhavit Zeka

Svedok je iz sela Gušavac/Gushac. Dana 15.04.1999. godine nakon što je počeo da gori Vitomirić/Vitomiriq napadnuto je i njegovo selo , tako da su meštani bili prinuđeni da ga napuste. Na brdu iznad sela video je grupu ljudi, među kojima su bili optuženi Vučković sa Božurom i drugim komšijama. Optuženog je prepozao jer je hramao. Dolazili su u dve grupe, sa leve i desne strane. Njegova porodica je napustila kuću između 09:30 i 10:00 časova, ali je u kući ostala njegova nepokretna majka Vahide. S njom su ostali njegova strina Bahtija/Bahtie, koja je imala slomljenu nogu i ujak Bahtir/Bahrit, koji je bio bolestan. Porodica je otišla u Vinarce/Vinarc, a nakon četiri dana u Žabare/Zhabar. Dana 16.04.1999. na kratko se vratio u selo i video da je njegova kuća potpuno izgorela. Strina Bahtija, koju je sreo u Vinarcu/Vinarc, rekla mu je da su nju i ujaka iseterali iz kuće, dok su njegovu majku ubili i zapalili kuću. Bahtija je tada prepoznala Mosu [optuženi Vučković] i Božura. Istog dana ujak Bahtir mu je ispričao da mu je majka izgorela u kući. Posle rata angažovao je fizičke radnike radi račišćavanja kuće i tada je našao posmrtnе ostatke svoje majke. Pozvao je predstavnike francuskog KFOR-a, koji su obavili fotografisanje i analize, nakon čega su mu rekli da posmrtnе ostatke može da sahrani. Sahrana je obavljena na seoskom groblju. Kasnije je obavljena ekshumacija posmrtnih ostataka radi analiza.

Komentar:

Svedok je u toku svedočenja bio jako nervozan, više puta je ustajao želeći da napusti sudnicu i odbijao je saradnju sa Sudom ističući da je rekao sve što je u vezi sa slučajem imao da kaže.

Saslušanje svedoka-oštećenog Nedžmedina Sahitija/Nexhmedin Sahiti

Svedok živi u selu Gušavac/Gushac. Dana 15.04.1999. je zbog napada komšija Srba bio prinuđen da sa porodicom i ostalim meštanima napusti kuću. Otišli su u selo Vinarce/Vinarc, gde su ostali desetak dana. Za to vreme nije se vraćao u svoje selo jer se platio, iako je čuo da su se neke njegove komšije vraćale da vide šta je ostalo od njihove imovine. Prilikom paljenja sela izgoreli su mu kuća, telad, kamion, traktor i automobil. Zna da su tog dana u selu ostale dve žene, njegova strina Fazilja Sahiti/Fazile Sahiti i starica Vahida Zeka/Vahide Zeka. Nakon boravka u Vinarcu/Vinarc otišli su u selo Žabare/Zhabar. Zatim su oterani u Peć/Peje, odakle ih je srpska policija vratila u Žabare/Zhabar.

Glavni pretres: 01.11.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Tafilja Sahitija/Tafil Sahiti

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Svedok živi u selu Gušavac/Gushac. Sredinom aprila 1999. godine svakog dana se pucalo sa brda prema njegovom selu i zapaljena je kuća Jakupa Sahitija/Jakup Sahiti. Dana 17. aprila oko 07:00 časova počela je pucnjava iz pravca Vidomirić/Vidomiriq. Oko 14:00 časova meštani su dobili naređenje da odu iz sela, tako da je sa porodicom otišao u Vinarce/Vinarc. Sledećeg dana oko 13:00 časova je video iz šume kako njegova kuća gori i kako odvode njegovu stoku. Video je da gore kuće porodice Sahiti. Nije video ko je palio kuće, ali je na vestima čuo da je to radio optuženi Vučković. Nakon tri dana su dobili naređenje da napuste selo. Najpre su otišli u Žabare/Zhabar a zatim su prešli preko reke Ibar i nastavili pešice bez hrane i vode do sela Rakovac. Svojoj kući se vratio nakon ulaska KFOR-a na Kosovo/Kosovë. Kako mu je kuća potpuno izgorela spavalji su pod šatorima.

Saslušanje svedoka-oštećenog Ajeta Sahitija/Ajet Sahiti

Svedok je iz Gušavca/Gushac. Svedok je rekao da ostaje pri svojim izjavama koje je dao u istrazi i u prvostepenom postupku. Na predlog tužioca, uz saglasnost odbrane i optuženog, Sudsko veće je njegove ranije izjave od 15.11.1999. i 2.11.2000. godine prihvatiло kao dokaz i u zapisniku je konstatovano da su pročitane.

Glavni pretres: 05.11.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Dževata Sahitija/Xhevata Sahiti

Svedok je iz sela Gušavca/Gushac. Seća se da mu je kuća zapaljena 15. ili 16. aprila 1999. oko 16:00 časova. Dva dana pre toga sa braćom je napustio kuću, ali je i dalje ostao u selu, tako da je sa udaljenosti od 300 metara video Mosu [optuženi Vučković] sa sinovima kako je izveo stoku iz njegove štale, utovario je u traktor, upalio kuću i ubio suprugu njegovog strica. Optuženog Vučkovića odlično poznaje jer su išli u školu i odrasli zajedno. Nakon toga su otišli u Vinarce/Vinarc. Njegova druga kuća zapaljena je u prvoj polovini maja 1999. godine. Tada je sa porodicom bio u obližnjem selu Žabare/Zhabar, tako da je mogao da vidi kada ju je optuženi koji je bio u uniformi zapalio.

Komentar:

Svedok je u više navrata prekidaо svoje izlaganje potencirajući da želi da napusti sudnicu jer je rekao šta ima da kaže, i da se ne oseća dobro. Nije bio jasan u pogledu datuma kada mu je druga kuća zapaljena i gde se on tada nalazio, da li pored reke Ibar, kako je u dva navrata naveo, ili u svom dvorištu.

Glavni pretres: 06.11.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Za današnje ročište bilo je predviđeno saslušanje svedoka-oštećenih Hamita Sahitija/Hamit Sahiti, Bejtulaha Sahitija/Bejtulla Sahiti, Dželjadina Sahitija/Xheladin Sahti i Veselja Sahitija/Vesel Sahiti, ali se niko do svedoka nije pojавio pred Sudom

Tužilac je predložio da se umesto neposrednog saslušanja kao dokaz prihvate izjave svedoka Hamita Sahitija, Bejtulaha Sahtija, Veselja Sahitija i Hisnija Sahitija/Hysni Sahiti koje su dali u istrazi. Odbrana je prihvatile da se pomenute izjave pročitaju ali da one ne zamenjuju svedočenje. O predlogu tužioca Veće će naknadno doneti odluku.

Glavni pretres: 12.11.2007.

Izveštaj: Anka Kurteshi Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Adrijana Sahitija/Adrian Sahiti

Pre rata svedok je živeo u Švajcarskoj, ali se vratio u Gušvac/Gushac nakon smrti strica i dede jer jer trebalo da preuzme brigu oko stirčeve porodice i imovine. Kada se vratio ukućani su mu pričali da se sa brda svakog dana puca u pravcu sela i da pucaju Mosa, Božur i drugi iz sela Suvi Do/Suhodoll. U to vreme optuženog Vučkovića nije poznavao. Seća se da ga je jednog dana neko pozvao sa brda rečima: «Ej, Šiparu, dodi ovamo». Bio je to čovek s bradom, kapom na glavi, bio je u vojnoj uniformi i nosio je oružje. Uplašio se i pobegao u kuću. Strina mu je rekla da je to Mosa [optuženi Vučković]. Mosa je obično bio u društvu dvojice, trojice muškaraca. Nosili su kape na glavama, jakne, pištolje, a neki od njih su imali paramilitarne uniforme i namazana lica. Kada mu se Mosa obratio ostali su stajali i posmatrali. Ne zna šta su radili na brdu. Dvojica naoružanih su nakon desetak minuta došli u njegovu kuću i rekli ostalima da sednu dole i ne pomeraju se, a njemu da treba kreće s njima. Tražili su kafu i njegova strina im je skuvala. Pretražili su kuću i raspitivali se da li ukućani znaju da li u selu ima pripadnika OVK. Otišli su rekavši da će se vratiti da popiju kafu i da ih čekaju. Čim su otišli porodica je napustila kuću i otišli su u šumu pored sela Vinarce/Vinarc. I ostali meštani su napustili kuće. Kada su se nakon rata vratili njihova imovina je bila potpuno uništena, kuća zapaljena, ostali su samo zidovi. Optuženog Vučkovića nikad više nije video. Za jednog od te dvojice vojnika strina mu je rekla da je Vučkovićev sin. Čuo je da je jedna od osoba koje su palile kuće u njegovom selu bio izvesni Božur.

Saslušanje svedoka Hisnija Strane/Hysni Strane

Svedok je pre rata, u periodu do 1984. do 1999. godine, radio kao vozač pri bolnici u Mitrovici/Mitrovicë. Radio je zajedno s optuženim Vučkovićem. Radili su u različitim smenama, kada je on završio smenu Vučković je preuzeo vozilo. Seća se da je optuženi imao jednu kraću nogu i da je zbog toga hramao, ali ne zna da li je to uticalo na njegov rad. Početkom 1999. godine bilo je više vozila, tako da je većina vozača, među kojima optuženi Vučković, bila zadužena vozilima. Kada je trebalo da vozi duge relacije do Niša i Beograda, Vučković je ambulantnim vozilom odlazio kući. Bilo je puno posla, smene su trajale po dvanaest časova, ali nekada su ostajali dve smene kada zamena ne bi došla na posao. Kasnije su uvedene dvadesetčetvoročasovne smene. Tada su vozači mogli da odlaze kući samo radi preobuke ili da nešto pojedu u gradu. Uvek su morali da ostave poruku gde se nalaze. Vozači su vozili po pozivu lekara, a radi nošenja nosila pozivali bi nekoga da im pomogne. Sva vozila su bila obeležena crvenim krstom i imala su rotaciona svetla. Evidencija dolazaka na posao vodila se svakog meseca, i to je radio

šef voznog parka. Evidencija je bila dokaz za isplatu ličnih dohodaka, ali i informator lekarima ko je kada od vozača dežuran. Njegov poslednji radni dan bio je u noći između 27. i 28. marta. Seća se da je bio dežuran pri Medicinskom centru dok je Vučković te noći dežurao pri bolnici. Posao je napustio, kao i većina Albanaca, iz bezbednosnih razloga. Nikada nije čuo da se neko žalio na optuženog Vučkovića. Bili su u dobrom, kolegijalnim odnosima. Optuženi je dobro govorio albanski. Pomagao je sporazumevanju kada je pacijente Albance vozio u Beograd.

Saslušanje svedoka Sahita Osmanija/Sahit Osmani

Svedok je za vreme rata živeo u selu Žabare/Zhabar, ali je neko vreme proveo u selu Glavnik/Gllamnik, gde je u štali porodice Hodža/Hoxha pronašao četiri masakrirana tela, čiji identitet nije znao. Pronašao ih je zajedno sa majkom i suprugom. Sahrano ih je sa Agronom Sahitijem iz sela Gušavac/Gushac na groblju u selu Šipolje/Shipol. Tela su do groblja odneli konjskom zapregom. Agron je došao u njegovu kuću pola sata nakon što ga je policija pretukla u njegovoju kući u selu Suvi Do/Suhodoll.

Komentar:

U toku svedočenja bilo je očigledno da svedok nema dobru orijentaciju u vremenu, skoro na svako pitanje odgovarao je «nakon pola sata». Svedok je ostavio utisak nesigurne osobe koja ili ne razume pitanja ili izbegava odgovore.

Glavni pretres: 19.11.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedokinje dr Drite Fazliju/Drita Fazliu

Svedokinja optuženog poznaje od 1990. godine kao vozača Hitne pomoći bolnice u Mitrovici/Mitrovicë. Ponekad su radili u istoj smeni i nikada nije imala primedbi na njegov rad. Seća se da je hramao, ali ne zna da li je koristio štake. Vozači Hitne pomoći su obično pomagali osoblju prilikom hitnih intervencija. Dešavalо se da optuženi teže bolesnike vozi u Prištinu/Prishtinë ili Beograd. U tim slučajevima je bilo obavezno da se na svakom nalogu za prevoz pacijenta upiše ime vozača. Postojala je evidencija o prisutnosti bolničkog osoblja na poslu i svako odelenje je vodilo posebnu evidenciju. Krajem 1998. primetila je određene promene kod optuženog. Sa promenom političke situacije menjali su se odnosi među kolegama, npr. prestali su zajedno da doručkuju. Poznato joj je da je u to vreme optuženi živeo u svojoj kući u Suvom Dolu/Suhodoll. U toku noći 1. aprila 1999. u bolnicu su došla naoružana, maskirana lica i te noći su pretučene njene kolege lekari koji su bili Albanci. Zbog toga je sledećeg dana prestala da radi. Nakon toga više nije videla optuženog.

Saslušanje svedoka dr Agima Pecija/Agim Peci

Svedok je kao lekar radio u bolnici u Mitrovici/Mitrovicë u periodu od 1981. do 19. ili 20. marta 1999. godine. Optuženog Vučkovića je upozao na ORL klinici gde je radio kao

vozač. Bili su u dobrom poslovnim odnosima, ali je optuženi puno pričao, teško kontolisao svoje ponašanje i ponekad bio vulgaran. Nikada nije čuo da se neko od albanskih pacijenata žalio na optuženog. Zbog malog broja specijalista u principu se dežuralo po pozivu. Zato se dešavalo da vozači, među kojima optuženi, često dolaze kući po njega. Optuženi Vučković je kasnije prebačen u Hitnu službu i više nisu imali prilike da se sretnu. Seća se da je optuženi imao fizički nedostatak, ali da to nije uticalo na izvršavanje njegovih radnih obaveza. Nikada ga nije video sa štakama.

Glavni pretres: 20.11.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Dragana Ristića

Svedok poznaje optuženog Vučkovića, zajedno su radili u Hitnoj službi Medicinskog centra, koji je bio u sastavu bolnice u Mitrovici/Mitrovicë. Vozili su isto sanitetsko vozilo u različitim smenama i zamjenjivali jedan drugog. Od 1997. godine optuženi je počeo voziti pacijente na dužim relacijama do Prištine/Prishtinë, Niša i Beograda, dok ostali vozači to nisu radili. Vučković je znao albanski i po potrebi je bio prevodilac albanskim pacijentima. Nikada kod njega nije primetio mržnju prema Albancima. Pre rata u bolnici je bilo albanskih radnika, ali kada je rat počeo Albanci nisu radili. Zbog smanjenog broja radnika u toku rata radili su duže, nekada po dve smene, dok su kući odlazili samo da se presvuku. U toku rata vozači su imali dosta problema jer su se dešavali lažni pozivi i krađe sanitetskih vozila. Optuženi je 1999. zadužio i vozio posebno sanitetsko vozilo sa prvom pomoći, braon boje i sa oznakom doma zdravlja, ali je vozio i civilni auto marke *zastava 101*, bordo boje. Nakon završetka smene optuženi je sanitetsko vozilo ostavljao u krugu bolnice, kao i drugi vozači. Optuženi je hramao zbog problema s nogom, ali je bio sposoban da obavlja posao. Često ga je viđao sa štakama, koje su mu stalno stajale u kolima.

Optuženi je od kraja 1997. ili početka 1998. i u toku 1999. godine živeo sa Vesnom Šerović u severnom delu Mitrovice/Mitrovicë.

Optuženi mu nikada nije nudio na prodaju kućne aparate.

Saslušanje svedoka Vladimira Ilića

Svedok je po zanimanju vozač, radi u Službi hitne pomoći Medicinskog centra u Mitrovici/Mitrovicë od 1997. godine. U toku marta 1999. bio je dežurni vozač hitne pomoći. Svakodnevno je viđao optuženog Vučkovića prilikom primopredaje 24-časovnih dežurstava, koliko su trajala u tom periodu, ali nikada nisu radili u istoj smeni. Njihov zadatak je bio da prevoze pacijente i bolničko osoblje. Seća se da je optuženi tada hramao, koristio je jednu štaku a kada je imao bolove koristio je dve. Uprkos njegovom hendikepu bio je sposoban da vozi, ali je imao poteškoća oko nošenja pacijenata na nosilima i tada su mu pomagali medicinski tehničari i članovi porodice pacijenta. Optuženi je vozio braon sanitetsko vozilo marke *lada* i bez vozilo sa ležajem, ali nikada službenim vozilom nije odlazio kući. Vučković

je vozio pacijente na dužim relacijama do Niša i Beograda. Optuženi je u toku 1999. živeo u Mitrovici/Mitrovicë i dešavalo se da ga svedok vozi od kuće do bolnice i obrnuto. Postojala je evidencija dolazaka i odlazaka sa posla, koju je vodio njihov prepostavljeni Sava Marinković. Optuženi je bio kolegijalan, duhovit i spremjan na šalu. Bio je u dobrim odnosima i sa Srbima i sa Albancima. U toku rata nisu nosili uniforme i nikada optuženog nije video u uniformi.

Saslušanje svedoka Predraga Milovanovića

Svedok je vozač u bolnici u severnom delu Mitrovici/Mitrovicë od 1981. godine. U toku 1998. i 1999. godine bio je rukovodilac Tehničke službe i vodio je računa o snabdevanju bolnice medicinskim materijalom, opremom i hranom, ali je zbog smanjenog broja radnika ponekad obavljao posao vozača. Poznaje optuženog Vučkovića koji je takođe radio kao vozač. Nikada nisu radili zajedno ali su se sretali na poslu. Radili su u smenama koje su trajale 12 sati, ali su u aprilu 1999. produžene na 24 sata. Uvek se vodila evidencija dolazaka na posao i prisutnosti u bolnici. O vozačima je evidenciju vodio šef voznog parka. Vozači nikada nisu odlazili kući službenim kolima, osim u slučajevima kada su noću kretali na dug put sa pacijentima. Optuženi je tokom 1998. i 1999. prevozio osoblje od kuće do bolnice, kao i pacijente. Vozio je sanitetsko vozilo marke *lada*, sa ležajem, rotacionim svetlima i oznakom crvenog krsta. Takođe je zadužio bolničko vozilo bez ležaja za prevoz osoblja. Vučković je imao fizičku manu, hramao je i zbog toga koristio štake što nije uticalo na obavljanje posla vozača. Imao je poteškoća prilikom prenošenja pacijenata i zbog toga su mu pomagali članovi porodice pacijenta ili tehničko osoblje. Svedok se seća da je optuženi u toku 1999. godine živeo u Mitrovici/Mitrovicë, u zgradbi preko puta Okružnog suda. U kući optuženog nikada nije video ukradene kućne aparate. Nikada ga nije video u uniformi i sa oružjem. Bio je u dobrim odnosima sa Albancima.

Glavni pretres: 05.12.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Za današnje ročište bilo je predviđeno saslušanje svedoka odbrane Ljilje Dragović, Vlastimira Cvetkovića i Radmila Atanasijević, ali se svedoci nisu odazvali pozivu Suda. Zbog toga je Sudsko veće prihvatiло kao dokaz i spisima predmeta priključilo njihove izjave koje su dali u toku drugog prvostepenog suđenja 2002. godine.

Glavni pretres: 06.12.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Živorada Nedeljkovića

Svedok poznaje optuženog Vučkovića od 1997. godine kada je počeo da radi kao vozač Medicinskog centra pri bolnici u Mitrovici/Mitrovicë. Otuženi je tada prevozio pacijente na dugim relacijama van Kosova/Kosovë. U aprilu 1999. je sanitetsko vozilo koje je optuženi zadužio zapaljeno, tako da je on nastavio da vozi bolničko osoblje od njihovih kuća do bolnice i obrnuto običnim vozilom marke *zastava 101*. Nikada nije čuo da je

optuženi imao problema na poslu niti da je imao saobraćajnih nezgoda. U tom periodu smene su ponekad trajale 24 sata, te su bili prinuđeni da rade i duže ako neko od vozača ne bi došao na posao. U svakoj smeni bila su četiri vozača. Nakon 24-časovne smene sledovala su im tri slobodna dana, ali retko su uspevali da iskorite i dva. Po potrebi su pozivani na posao u bilo koje vreme i zbog toga im je bilo dozvoljeno da službenim kolima odlaze kući kako bi uvek bili u pripravnosti. Bilo je zabranjeno da službeni auto koriste u privatne svrhe. U bolnici se uvek znalo gde se vozači nalaze i njihova obaveza je bila da se javljaju. Svedok nikada nije radio u istoj smeni s optuženim, ali su se privatno viđali. Zna da mu je u proleće 1999. zdravlje bilo narušeno zbog teške povrede noge. Hramao je ali je nastavio da obavlja posao vozača, izuzev da nosi nosila sa bolesnicima. Štace je redovno koristio i uvek ih imao pored sebe. U aprilu 1999. optuženi se nalazio u svojoj kući u selu Suvi Do/Suhodoll ili u stanu svoje devojke Vesne Perović u Mitrovici/Mitrovicë. Svedok je nekoliko puta odlazio kod optuženog u Suvi Do/Suhodoll i tada nije primetio ništa neobično, nije bilo neobično puno kućnih aparata. Optuženi je bio druželjubiv, bio je u naročito dobrim odnosima sa Albancima koji su često tražili da ih on vozi na dugim relacijama do Beograda. Dana 21.04.1999. svedok je preživeo napad pripadnika OVK na njegovo sanitetsko vozilo. Tom prilikom jedan njegov kolega je poginuo dok su svoje ranjeni. Kada se tog dana vratio u bolnicu sreо je optuženog u smeni.

Komentar:

Tvrđnja svedoka da je okrivljeni živeo u svojoj kući u Suvom Dolu/Suhodoll je u koliziji sa tvrdnjama odbrane da Vučković u toku 1999. nije boravio u svom selu. Ovo je prva izjava svedoka koja je u izvesnom smislu potvrdila navode optužbe.

Saslušanje svedoka Vladimira Smikića

Optuženog Vučkovića poznaje kao vozača sanitetskog vozila koji je radio u Medicinskom centru u Mitrovici/Mitrovicë. Svedok je u istoj bolnici radio kao anestezijolog. Optuženi je u aprilu 1999. prevozio medicinsko osoblje od kuće do bolnice i natrag. Jednom prilikom je vozio svedoka od Zubinog Potoka/Zubin Potok do Mitrovice/Mitrovicë. Smatra da je optuženi bio dobar vozač. Seća se da je 1999. godine čuo da je Vučković bio pritvoren u vezi s krađom kućnih aparata koji su pronađeni u njegovoj kući. Svedok je optuženom te godine menjao zavoje ne nozi jer je imao posekotinu. Ne seća se da mu je jedna noga bila kraća niti da je nosio posebnu vrstu obuće. Video ga je kako hoda sa štapom dok su mu štace stajale u vozilu. Niko od bolničkog osoblja nije mogao da se udalji sa posla bez ostavljanja poruke gde se nalazi, nisu odlazili na bolovanja i nakon smene su bili dežurni po pozivu, što je podrazumevalo da se ne udaljavaju od kuće.

Glavni pretres: 07.12.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Strahinje Denovića

Svedok poznaje optuženog, odrasli su zajedno i živeli u istom selu Suvi Do/Suhodoll. Neposredno pre početka NATO bombardovanja kao i za vreme bombardovanja optuženog nije viđao u selu i ne zna u kakvom je fizičkom stanju opuženi bio. U to vreme u praznim kućama bila je smeštena vojska, ali se ne seća da li je to bio slučaj sa kućom optuženog. Optuženog je poslednji put video u aprilu, maju 1999. godine na sahrani njegove majke i tada mu je optuženi rekao da živi u Mitrovici/Mitrovicē i da radi kao vozač u domu zdravlja. Ne zna da li je u toku 1999. godine neko živeo u kući Vučkovića, ali se seća da je, kada je jedno prilikom prošao pored njegove kuće, video da je kuća obrasla u korov i da je dvorište bilo neočišćeno i izgledalo je kao da tu niko ne živi. Zna da je optuženi bio u dobrim odnosima s Albancima iz sela i da se naročito družio sa Jakupom Sahitijem, Jonuzom Sahitijem, Bajramom Sahitijem i Šemsijem Sahitijem. Seća se da je optuženi pomogao komšiji Eminu Hajdariju da odveze i smesti bolesnu novorođenu unuku na lečenje u Beograd. Emin Hajdari je posle otisao kod Vučkovića da mu zahvali za pomoć i uručio mu je novčani poklon.

Odluka Veća

Sudsko veće je spisima predmeta dodalo izjavu svedoka odbrane Vlastimira Đorđevića, koji je preminuo u martu 2007. godine.

Komentar:

U toku svedočenja ovog svedoka bilo je očigledno da otvoreno želi da pomogne optuženom. Svedok je nakon svedočenja želeo da se pozdravi s optuženim, što je ovaj odbio.

Glavni pretres: 18.12.2007.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Za današnje ročište bilo je predviđeno saslušanje svedoka Bahtira Kusturice, Dželajdina Sahitija/Xheladin Sahiti i Fehmija Sahitija/Fehmi Sahiti, ali se svedoci nisu pojavili pred Sudom. Veće je predložilo da se izjava svedoka Bahtira Kusturice koju je dao u drugom prvostepenom suđenju pročita i uvrsti u dokaze, ali je tužilac insistirao na neposrednom saslušanju ovog svedoka koji je Sudu dostupan. Odbrana se nije protivila predlogu tužilaške strane.

Glavni pretres: 16.01.2008.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog** Agrona Sahitija/Agron Sahiti**

Svedok živi u selu Gušavac/Gushac. Četiri, pet dana nakon početka NATO bombardovanja, kada je zapaljeno selo Vidomirić/Vidomiriq, bio je prinuđen da napusti svoju kuću i zajedno s porodicom ode u selo Žabare/Zhabar, gde su ostali dva, tri dana. Dok su napuštali kuću, u kući je ostala njegova kćerka stara 18 meseci. Kada se vratio po nju, u svedoka je pucao optuženi Vučković. Dok se nalazio u šumi na brdu između sela Gušavac/Gushac i Vinarce/Vinarc dvogledom je video optuženog koji je u društvu svoja

dva sina i Božura zapalio svedokovu kuću. Optuženi je bio u dugačkom kaputu, nosio je šešir i pušku na ramenu. Između 17:30 i 18:30 časova zapalili su kuće njegovih stričeva Tafilja/Tafil i Fadilja/Fadil. Čuo je kako optuženi nešto govori i prepostavio je da izdaje naređenje ostalima da zapale sve kuće u Gušavcu/Gushac. Jednog dana oko 14:30 časova dok je boravio u Žabaru/Zhabar, na ulici je naišao na optuženog. Bio je u društvu još nekih Srba. Udario ga je kundakom automatske puške, a zatim su ga ubacili u nečiju kuću u kojoj su bili zatvoreni Nedžat/Nexhat i Dan/Dan Ujkani i još jedan muškarac iz Vinarca/Vinarc. Tukli su ih do 17:30 časova, nakon čega ih je optuženi odveo u štalu i ruke vezao žicom. Svedok je uspeo da pobegne kroz prozor dok su ova trojica ostali u štali. Sišao je do potoka i tamo naišao na Avdiju/Avdi iz Žabara/Zhabar koji mu je odvezao ruke. Zatim je pobegao u Mitrovicu/ Mitrovicē u naselje Tavnik gde je ostao dok nije pala noć. Iste večeri vratio se u kuću gde mu je bila porodica. Nakon sedam dana otisao je do štale i video da su ona trojica ubijeni. Jedan je bio obešen. Pozvao je Sahita Osmanija/Sahit Osmani iz Žabara/Zhabar i njegovim zaprežnim kolima su preneli tela i sutradan ih sahranili u blizini trafo stanice u Žabaru/Zhabar.

Glavni pretres: 04.02.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka-oštećenog Fehmija Sahitijsa/Fehmi Sahiti

Svedok je iz sela Gušavac/Gushac. Njegove dve kuće zapaljene su 1999. godine, kao i kuće njegovih rođaka i komšija. U jednoj od zapaljenih kuća izgorela je njegova strina [Fazile Sahiti]. Ne seća se datuma kada su kuće zapaljene niti je video ko ih je zapalio, ali misli da su to bili Srbi iz obližnjeg sela Suvi Do/Suhodoll. Svedok je sa porodicom otisao iz kuće u Vinarce/Vinarc, odakle su videli kuće u plamenu i ljudi oko kuća, ali sa te udaljenosti nije uspeo da ih prepozna. Neko od komšija koji je imao durbin prepoznao je Mosu [optuženog Vučkovića] iz Suvog Dola/Suhodoll. Seća se da je za vreme rata nosio bradu i da je zajedno s komšijama često iz rovova pucao u pravcu svedokovog sela. Iz Vinarca/Vinarc otisli su u Žabare/Zhabar, a zatim ih je vojska usmerila prema Srbici/Skënderaj i Peći/Pejë. Kada su stigli u Đurakovac/Gjurakoc put je bio blokiran, tako da su se vratili nazad. Neko vreme posle rata živeo je u Mitrovici/Mitrovicē, a svojoj kući se vratio dve godine posle rata kada su obnovili porodičnu kuću.

Poznato mu je da je optuženi pre rata radio u bolnici. Imao je dobre odnose s Albancima, naročito s Jakupom, Bajramom i Habibom Sahitijem, ali se to promenilo za vreme rata.

Glavni pretres: 08.02.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedokinje Vesne Perović

Svedokinja je upoznala optuženog Vučkovića 1998. godine, kada je njena majka bila na lečenju u bolnici u Mitrovici/Mitrovicē gde je optuženi radio. Živila je u vanbračnoj zajednici s njim od 14.02.1998. godine do njegovog hapšenja [23.08.] 1999. godine.

Živeli su u njenom stanu koji se nalazi u severnom delu Mitrovice/Mitrovicë, preko puta zgrade Okružnog suda. Nakon što se preselio kod nje, njegovi sinovi su u leto 1999. otišli da žive kod tetke u selu Deljane, dok je njegova majka živila kod njegove druge sestre u Leposaviću/Leposaviq. Sinovi su mu bili tinejdžeri i dolazili su kod njih u posetu a ponekad su njih dvoje išli da ih obiđu. Odlazili su i u posetu njegovoј majci, kao i do njegove kuće u Suvom Dolu/Suhodoll i tada nije videla ništa neobično. Kada su otišli u selo na sahranu njegove majke, oko kuće je bilo puno automobila, vojničke čebadi i uniformi.

Za vreme dok su živeli zajedno optuženi je radio kao vozač u Službi hitne pomoći. Vozio je belo sanitetsko vozilo marke *lada* s kojim je uvek dolazio kući zbog problema koje je imao sa nogom. Najčešće je vozio pacijente na duge relacije do Beograda i radio je prekovremeno. Kada nije bio na poslu bio je dežuran kod kuće čekajući poziv. Ne seća se da je radio u smenama koje su trajale 24 sata. O narednim vožnjama obaveštavali su ga telefonom, tako da niko nije dolazio po njega u stan da preuzme vožnju.

Komentar:

Optuženi Vučković je za vreme svedočenja svedokinje Perović u više navrata reagovao, komentarisao i pokušao da podseti svedokinju, zbog čega ga je Sudsko veće opomenulo.

Glavni pretres: 11.02.2008.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo

Glavni pretres je bio zatvoren za javnost.

Glavni pretres: 05.03.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Na glavnom pretresu je javnost bila isključena.

Glavni pretres: 12.03.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Predlog tužioca

Tužilac je podneo predlog za zaključenje sporazuma između tužilaštva i optuženog, po kome bi tužilaštvo izmenilo optužnicu, koja bi se i dalje odnosila na krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovištva, dok bi optuženi priznao krivicu tako da bi mu Sud izrekao osuđujuću presudu i kaznu zatvora koja bi pokrila vreme koje je proveo u pritvoru, a koja predstavlja minimum zaprećene kazne za ovo krivično delo (pet godina). Odbrana bi po sporazumu bila dužna da precizira olakšavajuće okolnosti koje bi Sud uzeo u obzir prilikom donošenja presude.

ovo je u suštini isto, možda ovo dole malo preciznije, pa ko bude finalizovao, neka odluči (prim b.d.)

koji se odnosi na postizanje sporazuma tužilaštva i optuženog, na osnovu čega bi tužilaštvo izmenilo činjenični deo optužnice, koja bi se i dalje odnosila na krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, dok bi optuženi priznao krivicu. Kako je optuženi u pritvoru proveo ukupno pet godina, koliko je minimalna propisana kazna za ovo krivično delo, donošenjem osuđujuće presude kojom se optuženi osuđuje na minimalnu kaznu zbog olakšavajućih okolnosti, optuženi bi ostao na slobodi jer je kaznu već izdržao. Obaveza odbrane optuženog odnosila bi se na preciziranju olakšavajućih okolnosti koje bi Sud uzeo u obzir prilikom donošenja presude.

Stav odbrane

Odbrana je iznела da je pripremila olakšavajuće okolnosti za odmeravanje kazne, ali je izrazila sumnju u uspešnost dogovora, jer ukoliko bi optuženi Vučković priznao krivicu u skladu s dogovorom Sud, koji nije vezan tim dogovorom, Sud optuženom može izreći kaznu koja je viša od zakonskog minimuma.

Stav Sudskog veća

Sudsko veće je podsetilo da ovakav dogovor koje bi stranke zaključile ne obavezuje Sud, jer takav institut ne poznaje pozitivno pravo Kosova. Ukoliko bi optuženi priznao krivicu, Sudsko veće donelo bi osuđujuću presudu, a prilikom odmeravanja kazne uzelo bi u obzir sve činjenice i dokaze, uključujući olakšavajuće okolnosti koje je iznela odbrana, i na osnovu slobodne ocene donelo odluku o kazni. Jedino je Sud ovlašćen da donosi odluku o visini kazne i nikakav dogovor između stranaka u postupku ga ne obavezuje da izrečena kazna bude minimalna, u ovom slučaju pet godina. Sud ne može da se prihvati zahtev odbrane da se pridržava sporazuma između stranaka van Sudskog veća. Samo priznanje krivice od strane okrivljenog ne obavezuje Veće da odustane od pribavljanja drugih relevantnih dokaza. Na kraju je Veće podsetilo da odluka optuženog o priznanju krivice mora da bude slobodna.

Komentar:

Predlog tužioca o postizanju dogovora s optuženim je začuđujući jer uopšte nije predviđen u domaćem zakonodavstvu. Postavlja se pitanje zašto je Veće uopšte prihvati raspravu o predlogu tužioca kada takav institut ne predviđa pozitivno pravo. Razmatranje predloga tužioca koje je trajalo tri raspravna dana samo je doveo do bespotrebnog odgovlačenja postupka, suprotno načelu efikasnosti.

Glavni pretres: 02.04.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Tužilac je ponovio svoj predlog o postizanju sporazuma između tužilaštva i optuženog, navodeći da je namera da se na ovaj način okonča glavni pretres koji je počeo 1999. godine i koji je Vrhovni sud Kosova dva puta vratio na prvostepeno suđenje. Odbrana je iznela da ne može da prihvati predlog, osim u slučaju da dođe do prekvalifikacije

krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva u krivično delo (obična) krađa, za koje je maksimalna propisana kazna pet godina zatvora, koliko je optuženi proveo u pritvoru. Odbrana je obrazložila svoj stav da bi optuženi priznao krivicu za krađu jer je potpisao zapisnik o oduzimanju stvari koje su pronađene u njegovoj kući, iako u to vreme nije živeo u njoj. Tužilac je odbio predlog odbrane, tako da je postupak nastavljen na osnovu optužnice iz 2002. godine.

Glavni pretres: 04.04.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Za današnji pretres bilo je predviđeno saslušanje svedoka Milice Mihajlović, Višeslava Mihajlovića i Stavra Velimirovića, ali se svedoci nisu projavili pred Sudom. Na pretresu se raspravljalo o problemima a kojima sa Veće suočava u organizovanju glavnog pretresa i obezbeđenju prisustva svedoka koji žive u severnom delu Mitrovice/Mitrovicë.

Glavni pretres: 10.04.2008.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo

U nastavku glavnog pretresa Veće je naložilo tužiocu da dostavi izmenjenu optužnicu u kojoj će navesti od kojih krivičnih dela odustaje, s obzirom da je tužilac Filip Ol Kuk (Philip All Cook) u završnoj reči od 18.10.2002. godine izvršio neke izmene koje nisu formalno unete u optužnicu od 10.10.2002. godine. Veće je naložilo odbrani optuženog da dostavi spisak svedoka koje predlaže, kao i da navede okolnosti o kojima će svedočiti u nastavku postupka.

Glavni pretres: 30.04.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Tužilac je Veću podneo izmenjenu optužnicu, prema kojoj se optuženi ne tereti za ubistvo Vahide Zeka i Fazile Sahiti, krivično delo pljačke je prekvalifikованo u krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i tačno je naveden spisak stvari koje je optuženio protivpravno oduzeo. Izmenjena optužnica je pročitana, nakon čega se optuženi izjasnio da nije kriv. Optužnica sadrži niz tehničkih grešaka kao što je netačno obeležavanje tačaka optužnice, tako da je Veće naložilo tužiocu da optužnicu ispravi, precizira i ponovo dostavi Sudu. Odbrana je predložila veštačenje veštaka medicinske struke, koji bi veštačio o zdravstvenom stanju optuženog u kritičnom periodu. Veće je ponovo naložilo odbrani da dostavi spisak potencijalnih svedoka i okolnosti na koje bi svedočili, kako bi se izbeglo ponavljanje i nepotrebno odugovlačenje postupka.

Glavni pretres: 07.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Dževata Bećirija/Xhevata Beqiri

Svedok pozanje optuženog Miroslava Vučkovića, koga je upoznao u letu 1990. godine. U to vreme svedokov dvomesečni sin nalazio se na lečenju u bolnici Medicinskog centra u Mitrovici/Mitrovicë, gde je optuženi radio kao vozač. Lekari su svedoku savetovali da sina prebaci na lečenje u Kraljevo, ali je problem bila nestašica goriva koje se nabavljalo samo uz bonove. Optuženi Vučković je svedoku predložio da mu pomogne i njegovog sina odveze sanitetskim vozilom kojim je bio zadužen. Odvezao ih je do Kraljeva, a zatim u Beograd. Nakon završenog lečenja deteta optuženi ih je vratio iz Beograda u Mitrovicu/Mitrovicë. Nakon ovog događaja optuženog je sretao u gradu, do 1998. relativno često, ali početkom 1999. i za vreme NATO bombardovanja se nisu sretali. Nisu se družili i pili kafu i nije mu poznato kakav je odnos optuženi imao prema Albancima za vreme rata. Poslednji put su se videli pre dva meseca u zgradi opštine, kada ga je optuženi pitao da li može da svedoči kao svedok odbrane na okolnost događaja iz 1990. godine. Kada su se sreli optuženi je hramao, hodajući sa štapom ili štakama. Svedok se ne seća da li optuženi imao takvih problema 1990. godine.

Glavni pretres: 12.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Stavra Velimirovića

Svedok poznaje optuženog veoma dugo, njegov rođak Višeslav Mihajlović je oženjen sestrom optuženog. Optuženog je sretao na porodičnim okupljanjima, slavama, kao i u gradu. Zna da je optuženi radio kao vozač ambulantnog vozila u Medicinskom centru u Mitrovici/Mitrovicë. Poznato mu je da nakon saobraćajnog udesa optuženi hramlje i ima teškoće pri hodanju. Koristio je štakе ali je mogao kraće relacije da pređe bez njih. Zna da su vreme rata deca optuženog provela kod njegove sestre u Deljanama jer im je majka umrla, a majka optuženog bila je bolesna i brigu o njoj preuzela je kćerka koja živi u Leposaviću/Leposaviq. Za vreme rata optuženi je živeo s devojkom Vesnom Perović u Mitrovici/Mitrovicë. Za vreme rata ga je video kada je povremeno dolazio da obide decu. Uglavnom je dolazio s Vesnom, retko sam, i donosio deci voće i garderobu. Dolazio je kada je imao slobodnog vremena, svakih petnaestak dana. Uvek je dolazio sanitetskim vozilom marke *lada*. Svedok je poslednji put video optuženog na sahrani njegove majke. Seća se da je tada optuženi bio u zatvoru i da je na sahranu došao u pravnji policije. Oko kuće optuženog nije video vojниke niti tehničke stvari za domaćinstvo, ali je vojsku video kada je išao prema selu Suvi Do/Suhodoll. Nije mu poznato šta se 1999. godine dešavalo u selima oko Mitrovice/Mitrovicë.

Saslušanje svedokinje Zorice Radović

Svedokinja radi na telefonskoj centrali bolnice u Mitrovici/Mitrovicë. Optuženog Vučkovića poznaje više od 15 godine jer je radio kao vozač u istoj bolnici. U toku 1998. i 1999. optuženi je bio obavezan joj se prilikom dolaska na posao javi, ali se nisu videli svakodnevno zbog rada u različitim smenama. U kritičnom periodu viđala ga je da hoda sa štapom ili štakama zbog povrede noge, koju je previjao svakog dana. Uprkos povredi vozio je duge relacije. Za vreme NATO bombardovanja optuženi je živeo s Vesnom

Perović u njenom stanu u Mitrovici/Mitrovicë. To joj je poznato jer kada je bilo potrebe da se javi na posao zvala ga je na Vesnin kućni broj telefona. Nikada ga na poslu nije videla u uniformi. Uvek je bio u dobrim odnosima sa svima bez obzira na nacionalnu pripadnost. Za vreme rata okriviljani Vučković joj nikada nije nudio tehničke aparate na prodaju.

Saslušanje svedoka Višeslava Mihailovića

Svedok je zet optuženom, oženjen je njegovom rođenom sestrom. Deca optuženog boravila su u njegovoju kući od sredine marta 1999. do puštanja optuženog iz pritvora [10.06.1999.] da ne bi bili sami u svojoj kući u Suvom Dolu/Suhodoll. Dečaci su imali 10 i 13 godina i o njima nije imao ko da brine, majka im je umrla, optuženi je često bio na putu kao vozač sanitetskog vozila, dok je njihova baka bila bolesna. Za to vreme išli su u školu u Mitrovici/Mitrovicë. Otac ih je posećivao dva, tri puta sedmično. Poznato mu je da je optuženi pri hodanju uvek koristio dve štakе i da nije bio u stanju da nosi ništa teško. Svedok ne zna šta se za vreme rata dešavalо u Suvom Dolu/Suhodoll niti je o tome razgovarao s optuženim. Za vreme NATO bombardovanja bio je u tom selu na sahrani majke optuženog, ali tom prilikom nije primetio ništa neobično u njegovom dvorištu, nije bilo nikakvih tehničkih uređaja.

Saslušanje svedokinje Milice Mihailović

Svedokinja je rođena sestra optuženog. Deca njenog brata su nekoliko dana pre početka NATO bombardovanja došla da žive u njenoj kući jer o njima nije imao ko da brine, njen brat je bio često na putu jer je radio kao vozač, dok je njena majka bila bolesna i prešla je da živi kod njene sestre u selu Leposavić/Leposaviq, tako da je kuća u Suvom Dolu/Suhodoll ostala prazna. U to vreme optuženi je živeo u Mitrovici/Mitrovicë s Vesnom Perović, ali je dolazio da obilazi decu i donosi im je hranu i odeću. Majka joj je umrla tokom rata, a za vreme sahrane nije primetila ništa neobično u dvorištu kuće svog brata, nije videla ukradene traktore, alat i kućne aparate. Njen brat je u to vreme koristio štakе i nije mogao normalno da hoda.

Glavni pretres: 13.05.2008.

Izveštaj: Samir Velija, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Bogoljuba Jeftića

Svedok optuženog poznaje od detinjstava, rođaci su i komšije u selu Suvi Do/Suhodoll. Seća se da se u septembru 1998. godine dogodio incident u njihovom selu kada se između 22:00 i 23:00 časa pucalo iz automatskog oružja na kuće porodica Radeta Babovića, Miroslava Vučkovića i porodice Denović. Pucalo se iz pravca sela Gušavac/Gushac u kojem su živeli Albanci, ali na svu sreću niko nije povređen. Nakon smrti supruge optuženi se preselio u Mitrovicu/Mitrovicë, gde je živeo s nevenčanom suprugom Vesnom, dok su njegovi roditelji i sinovi ostali da žive u selu. Tokom rata meštani sela, među kojima su roditelji i deca optuženog, otišli su iz Suvog Dola/Sudodoll dok se u selu

nalazila jedna jedinica VJ čija je jedna grupa bila stacionirana u kući optuženog. Za to vreme optuženi nije boravio u selu. Svrha te jedinice bila je da zaštititi srpsko stanovništvo koje je bilo okruženo selima u kojima su živeli Albanci. To mu je poznato jer je i sam bio mobilisan u rezervni sastav VJ, ali se nalazio na području Bajgore/Bajgorë i Srbice/Skënderaj i nekoliko puta je dolazio kući sa terena. Tokom rata u selu je postojao policijski ili vojni punkt, čija je funkcija bila da legitimiše i proverava vozila koja su tuda prolazila. Ne zna šta se u to vreme dešavalо u selima Gušavac/Gushac, Vinarce/Vinarc i Vidomirić/Vidomiriq jer nije prolazio kroz njih.

Saslušanje svedoka Jovice Denića

Svedok je komšija i dobar prijatelj optuženog. Nakon smrti supruge optuženi se preselio u Mitrovicu/Mitrovicë gde je stanovao s nevenčanom suprugom Vesnom. Za vreme rata svedok se nalazio u svom selu Suvi Do/Suhodoll i zna da je kuća optuženog bila prazna jer su njegovi roditelji i deca bili kod njegove sestre koja je živila u drugom selu. Dvorište kuće optuženog Vučovića je bilo ograđeno, ali se sa ulice moglo videti šta se nalazi unutar dvoršta. U aprilu ili maju 1999. svedok je u tom dvorištu video puno tehničke robe, traktor, tri, četiri vozila i prikolicu koji su bili ukradeni, ali ne zna ko je te stvari doneo. U to vreme su u kući Vučovića, kao i u drugim seoskim kućama, bili smešteni pripadnici VJ. Optuženog nije obavestio da se u njegovom dvorištu nalazi ukradena roba jer je čuo da ga je predsednik sela već obavestio o tome. Pred kraj rata državni organi su sklonili te ukradene stvari.

Optuženi je uvek hodao uz pomoć drvenih štaka, nekada s jednom a nekada s dve. Optuženi je bio u dobrom odnosima s Albancima iz okolnih sela, naročito iz sela Gušavac/Gushac, s kojima je često igrao šah. Često im je pomagao kada je trebalo da se leče u Srbiji jer je znao albanski jezik i poznavao doktore u Beogradu. Mnogi Srbi su mu zamerali zbog toga.

Odluka Veća

Sudsko veće je naložilo odbrani da na sledećem ročištu podnese medicinsku dokumentaciju i nalaz i mišljenje prof. dr Aleksandra Vasića, koji se odnose na fizičko stanje optuženog u vreme izvršenja krivičnog dela, kao i to da li je optuženi bio u stanju da izvrši dela koja mu se stavljuju na teret. Na istu okolnost svoj nalaz i mišljenje izneće i sudski veštak dr. Cen Bitići (Cen Bytyqi).

Komentar:

Pre početka sudenja optuženi Vučović je davao instrukcije svedocima, posebno svedoku Jovici Denoviću, i sugerisao da tokom davanja svog iskaza naglase da je uvek hodao uz pomoć drvenih štaka, da se puno družio s Albancima iz Gušavca/Gushac, prema kojima je bio korektan i uvek im pomagao, da je posle smrti svoje prve žene živeo s Vesnom u Mitrovici/Mitorivicë i da nikad nisu smeli da pitaju pripadnike VJ čije su stvari koje su se nalazile u dvorištu njegove kuće u Suvom Dolu/Sudodoll.

Glavni pretres: 14.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Nastavak saslušanja svedoka-oštećenog Agrona Sahitija/Agron Sahiti

Za vreme rata je u njegovom selu, kao i u okolnim selima, kada nije bilo srpske vojske, delovala maskirana grupa koja je krala novac i zlato, maltretirala ljude i njega čak pokušala da ubije. Kada je njegovo selo upaljeno a on bio prinuđen da napusti kuću, na putu prema Vinarcu/Vinarc video je optuženog Vučkovića s oružjem.

Dok je boravio u selu Žabare/Zhabar, naleteo je grupu mušakraca, među kojima je prepoznao samo optuženog. Nije uspeo da ih izbegne jer su se sreli na uzanom seoskom putu. Zarobili su ga, tukli, vezali i odveli u štalu gde su trojica već bila zatvorena. Optuženi ga je psovao na srpskom i nožem ga posekao između obrva, od čega i danas ima ožiljak. Uspeo je da pobegne kroz mali prozor koji se koristio za ubacivanje đubriva. Dok je bežao pucali su na njega, ali nije povređen. Kada se kasno posle podne sporednim putem vratio u Žabare/Zhabar više nije bilo vojnika u štali jer su su noću obično povlačili. Video je da su trojica zatvorenika ubijena. Njihova tela ostala su u štali još sedam dana, nakon čega su ih svedok i još jedan meštanin konjskim kolima prebacili i sahranili na groblju u selu Žabare/Zhabar.

Saslušanje svedoka-oštećenog Dželadina Sahitija/Xheladin Sahiti

Svedok živi u selu Gušavac/Gushac. U martu 1999. godine, nekoliko dana pre početka NATO bombardovanja, u njegovom selu zapaljne su kuće Ismeta Hasanija i Jakupa Sahitija. Bilo je predveče, video je grupu naoružanih ljudi, među kojima Mosu [optuženi Vučković] sa sinovima i Božura, kako silazi sa brda. Ušli su u Jakupovu kuću, iz koje je izašao Jakup sa suprugom Meritom i decom, upalili je i otišli. Mosu je prepoznao jer je hramao, ali nije imao štake, bio je u dugačkom kaputu, prosed i punačak. Takođe, video je kada su zapalili kuće Šabana Sahitija/Shaban Sahiti i Dibrana Sahitija/Dibran Sahiti. Desetak dana nakon što su napustili kuće zapaljena je kuća Selima Sahitija, u kojoj je bila Selimova majka Vahida koja je bila nepokretna, kao i njegova kuća. Njegova deca su pokušala da ugase vatru i spasu stvari iz kuće. Pre nego što bi podmetnuli požar, iz kuća su iznosili vredne stvari. Njemu su oduzeli traktor i stoku, a njegovom rođaku kamion.

Komentar:

Svedok je na početku svedočenja bio prilično nesiguran, da bi nakon predočavanja njegovih ranijih izjava potvrdio ono što je ranije izjavio uz obrazloženje da se detalja više ne seća jer prošlo osam, devet godina.

Glavni pretres: 15.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedoka Miće Kragovića

Svedok živi u selu Suvi Do/Suhodoll gde obavlja funkciju predsednika mesne zajednice. Poznaje sve meštane sela, među kojima i optuženog Vučkovića. Kuća optuženog nalazi se na drugom kraju sela tako da se nisu viđali često, naročito u periodu neposredno pre rata. Zna da je optuženi radio u bolnici i da je od sedamdesetih godina koristio štakе zbog problema s nogom. Optuženi se nije puno družio s meštanima, ali im je pomagao kada je trebalo nešto da se završi u bolnici. Zbog prirode posla optuženi se više družio, dolazio u kontakt s Albancima. Ostali meštani nisu bili u prijateljskim odnosima s Albancima i seća se da se u septembru 1998. godine između 22:30 i 23:00 časa dogodio se incident u blizini kuće Rada Babovića, kada se iz obližnje šume pucalo u pravcu srpskih kuća. Kako je bio predsednik mesne zajednice, otišao je tamo i video da se nekoliko meštana, među kojima optuženi Vučković, okupilo da bi otišli na sastanak s predstavnicima Albanaca, na kome su razgovarali kako da se izbegnu slične situacije. Svedok nije čuo o napadu na kuće Albanaca u selu Gušavac/Gushac u to vreme. Seća se da se u januaru 1999. dogodilo ubistvo dvojice Srba iz Suvog Dola/Suhodoll i da su ljudi smatrali da su to učinili Albanci. Bio je mobilisan 25.03.1999. i nije bio u selu od marta do juna 1999. godine, tako da ne zna šta se tada dešavalo, iako je video promene na kućama u albanskim selima. Čuo je da u kući optuženog nakon početka NATO bombardovanja nikо nije živeo i da je optuženi tada bio u gradu [Mitrovici/Mitrovicë]. U to vreme je u selu bilo nekoliko jedinca vojske, koje su bile smeštene po kućama. Nikada na njegovom imanju nije video traktore, automobile ni tehničku robu. Nikada nije čuo da je optuženi učestvovao u paljenju i pljačkanju albanskih kuća, što bi bilo i čudno s obzirom na njegovo fizičko stanje.

Glavni pretres: 16.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje svedokinje Indire Moralić

Svedokinja je lekar neupropsihijatar. Poznaje optuženog Vučkovića jer su zajedno radili u Medicinskom centru i u bolnici u Mitrovici/Mitrovicë. On je bio vozač sanitetskog vozila i uglavnom je vozio bolničko osoblje od kuće do radnog mesta i pacijente, po potrebi. Nisu se družili ali ju je on dva, tri puta vozio do Beograda s teškim bolesnicima. U toku rata nije primetila promene u njegovom odnosu prema kolegama, naročito pripadnicima drugih nacija. Niko se od pacijenata nije žalio na njega. Optuženi je pri hodanju koristio štakе jer je imao problema s nogom, nije gazio celim stopalom. Misli da je u toku 1998. i 1999. godine optuženi živeo s devojkom Vesnom u njenom stanu u Mitrovici/Mitrovicë. Za vreme rata majka mu je umrla, dok su njegova deca boravila kod njegove sestre u Deljanima.

Komentar:

Sveokinja je u više navrata odbila da odgovara na pojedina pitanja Veća i u toku svedočenja menjala svoj iskaz, npr. prvo bi reka da misli da je optuženi živeo s Vesnom u Mitrovici, ali ih nije ih često viđala, da bi kasnije rekla da zna da je u to vreme živeo u Mitrovici i da ih je često viđala zajedno. Dalje, u vezi s njenim odnosom s okrivljenim je

rekla da mu nikada kao lekar nije izdavala naloge za prevoz pacijanata, a zatim da je povremeno kao lekar koristila njegove usluge, da teške pacijente odveze do Beograda.

Saslušanje svedoka Save Marinkovića

Svedok je kao vozač u bolnici u Mitrovici/Mitrovicē počeo da radi 1987. godine, dok je za vreme rata obavljaо dužnost šefa voznog parka. Njegov zadatak je bio da napravi mesečni raspored angažovanja vozača po smenama, listu aktivnosti i izdaje kupone za gorivo. Vozači su kupone podizali samo za službene potrebe. Optuženi Vučković je zadužio i vozio sanitetsko vozilo, bež boje, sa znakom crvenog krsta. U toku 1998. i 1999. godine radili su u smenama koje su trajale 24 časa, nakon čega su imali dva dana pauze. U slučaju potrebe pozivali su ih da rade i u vreme odmora, i zbog toga su uvek ostavljali poruku gde se nalaze. To se dešavalo u ratnom periodu, kada je bio povećan obim posla a smanjen broj radnika jer su Albanci napuštali posao. Postojale su dve grupe vozača, grupa koja je vozila pacijente i grupa koja je vozila osoblje, a optuženi je bio u ovoj drugoj grupi. Ponekad bi optuženi vozio i pacijente, ali samo hitne slučajeve kada nije bilo drugih slobodnih vozača. Vozači su nekada po nalozima lekara vozili i duge relacije, ali se ne seća da li je optuženi vozio van Kosova/Kosovë. Uprkos njegovom fizičkom nedostatku, prema njemu je postojao isti tretman kao i prema dugim vozačima, ali je svedok vodio računa o njegovom stanju kada je određivao smene. Niko se nije žalio na njegov rad, nije imao saobraćajnih udesa iako mu je bilo teško da radi. Seća se da je optuženi u periodu od marta do juna 1999. godine odsustvovao s posla jedan mesec. Odnos optuženog sa kolegama je bio korektan, družili su se i radili i нико se nije žalio na njegov rad. Pacijenti Albanci su često tražili da ih optuženi vozi na duge relacije. Dok je optuženi živeo s devojkom Vesnom u gradu, njegova deca su živela kod tetke u Deljanima a majka u Leposaviću/Leposaviq.

Odluka Sudskog veća

Sudsko veće je, između ostalih, prihvatio sledeće materijalne dokaze Tužilaštva:

- pismo tužiteljice Roberte Baldini tužiocu za ratne zločine Srbije Dragoljubu Stankoviću
- izjavu Miroslava Vučkovića od 9. maja 1999. godine;
- izveštaj kriminalističke evidencije Miroslava Vučkovića iz 1999. godine;
- tri potvrde o oduzimanju stvari od 8. maja 1999. godine;
- izveštaj o hapšenju i oduzimanju predmeta od 10. maja 1999. godine.

Veće je predložilo da se kao dokaz uvrste izjave preminulog svedoka Ragipa Sahitića/Ragip Sahiti, svedoka Nuredina Behramija/Nuredin Behrami i svedoka Šemsija Sahitića/Shemsi Sahiti, koji živi u SAD. Odbrana nije prihvatile predlog Suda i zahtevala neposredno saslušanje svedoka Šemsija Sahtija, dok je za svedoka Ragipa Sahitića zahtevala pribavljanje verodostojnih dokaza o njegovoj smrti kao što je izvod iz matične knjige umrlih.

Glavni pretres: 19.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje veštaka prof. dr Aleksandra Vasića

Veštak medicinske struke, specijalista ortoped i hirurg, veštačio je na okolnost fizičke sposobnosti optuženog u inkriminisanom periodu i mogućnosti njegovog učestvovanja u radnjama koje mu se stavljuju na teret. Svoj nalaz i mišljenje zasnovao je na pregledu optuženog i dostupne medicinske dokumentacije. Veštak je utvrdio da je optuženi 70% invalid koji može da se kreće samo pomoću štaka. Leva nogu mu je zbog ukočenosti skočnog zgloba funkcionalno duža, što onemogućava normalan hod. Može da se kreće samo laganim hodom, dok je brži hod i trčanje nemoguće. S obzirom da medicinske ustanove nisu obavezne da dokumentaciju čuvaju duže od deset godina, nije bio u mogućnosti da izvrši uvid u kompletну dokumentaciju lečenja optuženog od momenta njegovog povređivanja u saobraćajnoj nezgodi 1970. godine. U proleće 1999. njegovo levo stopalo bilo je zakrenuto unazad, imao je veoma lošu poziciju stopala, nogu mu je bila funkcionalno duža, do čega je došlo zbog ukočenosti skočnog zgloba, bilo je promena na koži i upala, cirkulacija mu je bila oslabljana zbog zapaljenja vena i upala kosti nadkolenice gde je imao ugrađen *klin*, koji je trebalo da se otkloni. Tada je bio podvrgnut lečenju kako bi se sanirala upala krvnih sudova. Od početka lečenja njegovo stanje se permanentno pogoršavalo i nakon saniranja akutnog stanja. Veštak smatra da u tom periodu nije bilo moguće da se kreće bez pomagala, izuzev nekih individualnih pokušaja, jer se dešava da se pacijenti ne pridržavaju saveta lekara. Optuženi nije mogao da se kreće po neravnom terenu ili je mogao s velikim teškoćama. Nije mogao da skače, preskače prepreke, trči, ni da nosi teške predmete.

Komentar:

Za vreme pauze veštak se odbrani i optuženom obratio rečima *moraو sam na neka pitanja tako да одговорим*, nakon čega mu je Veće zabranilo dalju komunikaciju s optuženim i braniocima.

Glavni pretres: 21.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Saslušanje veštaka dr Bedrija Bakalija/Bedri Bakalli

Veštak je specijalista ortopedije i traumatologije. Na osnovu priložene medicinske dokumentacije i stečenog iskustva dao je evaluaciju bolesti optuženog Vučkovića. Utvrdio je da je 1970. godine optuženi imao težak prelom skočnog zgloba koji je zarastao u lošem položaju i da je tokom lečenja imao problema s infekcijama. Ostali prelomi iz tog perioda su dobro sanirani. Dve godine nakon povređivanja svi zdravstveni problemi su donekle sanirani, optuženi je mogao da se vrati normalnom životu i nastavi s radom i dužnostima vozača. Jedina posledica je određen stepen deformiteta levog stopala. Nakon 29 godina od povređivanja fizičke sposobnosti su mu mogle biti umanjene, što se odnosi

na nošenje velikog tereta, duge šetnje i trčanje. U slučaju potrebe povećanih fizičkih aktivnosti mogao je da koristi ortopedska pomagala, a u slučaju bolova da uzima lekove kao bi se posledice ublažile. Iz priložene dokumentacije se ne vidi da je bilo drugih posledica u samim kostima, ali se vidi da je imao problema sa venama, što je sanirano. Kod osoba koje koriste ortopedska pomagala dolazi do jačanja gornjeg dela tela i takvi ljudi su vrlo spretni, što zavisi od godina starosti i telesne konstrukcije. Oni mogu da podižu teret, ali ne mogu da hodaju s teretom, osim na kraćoj distanci. Optuženi je 1999. godine sa štakama mogao da hoda neograničeno, dok bez štaka ne duže od 200, 300 metara. Takođe, mogao je tada da nosi oružje, dugačko do 1 m, ali ne teže od 10 kg. Mogao je da se kreće po neravnom terenu, preskače prepreke, da se penje uzbrdo i trči uz određeni napor, u čemu su mu pomagala ortopedska pomagala. Veštak smatra da je mogao da učestvuje u pljački, paljenju i odvoženju tereta uz pojačan napor. Danas kod optuženog postoji invaliditet II kategorije, što znači da ne može da se bavi teškim fizičkim poslovima. Veštak nije obavio pregled optuženog, ali smatra da bi njegovo mišljenje bilo isto i da ga je pregledao.

Odluka Veća

Veće je kao dokaz prihvatio izjavu svedokinje Gordane Nikolić od 27.09.2002. i medicinsku dokumentaciju na osnovu koje su veštaci zasnovali svoj nalaz i mišljenje. Veće je predložilo da se kao dokaz prihvati izjava svedoka Kurta Spura [Kurt Spura] od 8.10.2002. koju je dao na drugom drugostepenom suđenju. Odbrana nije prihvatile predlog Veća.

Glavni pretres: 22.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Završna reč tužioca

Tužilaštvo smatra da je dokazana krivična odgovornost optuženog Miroslava Vučkovića. Tužiteljica Marie Bimieh se u svojoj završnoj reči pozvala na sve izvedene dokaze, naročito na izjave svedoka-oštećenih koji su jasno i kategorično tvrdili da je optuženi učestovao u paljenju i pljačkanju njihovih kuća. U njihovim izjavama postoje odredene nedoslednosti što je rezultat toga da su tokom glavnog pretresa tri puta u periodu od devet godina prošli kroz događaj koji je bolan za njih i da su se tokom svedočenja osećali nesigurno i zaplašeno *kao da su nešto pogresili*. Mnogi od njih su neobrazovani i stari i teško se sećaju nečega što se dogodilo pre deset godina. Ipak, mnogi su tvrdili da su optuženog videli na mestu zločina. Što se tiče veštačenja, iskaz prof. dr Vasića nije zasnovan na dokazima i celokupnoj dokumentaciji, već je subjektivan i ne može se prihvati. Sa druge strane, nalaz doktora Bakaljija je objektivan, odmeren i izbalansiran. Odbrana se zasniva na tome da optuženi u inkriminisano vreme nije bio sposoban da izvrši dela koja mu se stavljaju na teret, ali svedoci odbrane su tvrdili da su optuženog videli kako se penje uz stepenište i kako hoda bez pomagala i do 300 m. Na njegovom imanju u Suvom Dolu/Sudololl pronađene su mnoge poljoprivredne alatke koje su oduzete. Prilikom pritvaranja 9.05.1999. optuženi je priznao da je stvari, među kojima automobil marke *opel vectra*, koje su pronađene, uzeo iz kuća komšija Albanaca. Kasnije

se branio da je priznanje dao pod pritiskom policije, što se ne može prihvatiti. Optuženi se branio da je u inkriminisano vreme živeo u stanu Vesne Perović u Mitrovici/Mitrovicë, ali iz izjave Vesne Perović iz 2001. godine jasno je da je kod nje dolazio kada je imao vremena i da je krivična dela mogao da počini ostalim danima, naročito ako se uzme u obzir da se put između Suvog Dola/Suhodoll i Mitrovice/Mitrovië može preći za 15 minuta. Iz dokaza proizlazi da je optuženi bio deo srpskih snaga, da je delovao sa rođacima, prijateljima, sa ili bez rezervista i paramilitaraca. On je često viđan i u paramilitarnoj uniformi. Motiv okrivljenog je bio da pokaže da i pored invalidnosti može bude ponosan, vatreni Srbin. Tužiteljica je predložila Veću da okrivljenog oglasi krivim i kazni ga po zakonu.

Završna reč odbrane

Branilac optuženog, advokat Miro Delević je istakao politički katakter ovog suđenja kao i da optuženom Vučkoviću nije suđeno na osnovu dokaza već iz političkih potreba. Branilac je naglasio da optuženi u izjavi od 9.05.1999. nije priznao izvršenje krivičnog dela, već je objasnio kako se dogodilo da su navedene stvari nađene u njegovoj kući. Optuženi Vučković u kritičnom periodu nije živeo u svojoj kući, tako da je vojska to iskoristila i tu smestila robu sumnjivog porekla. Posle njegove izjave od 9. maja 1999. policija podnosi krivičnu prijavu, određuje se pritvor od mesec dana, nakon čega se ne vrše nikakve radnje da bi se proverili navodi izjave, utvrdilo činjenično stanje i poreklo robe. Nema više interesovanja za Vučkovića, vojska je njegovim hapšenjem imala izveštaj o preduzetim radnjama zaštite civila, jedno lice srpske nacionalnosti je u pritvoru. Nakon rata Vučković je pušten iz pritvora, niko se više nije brinuo o njemu. Ostali pritvorenici Srbi odvedeni su u Srbiju. Spisi predmeta kojima se Vučković tereti ostali su na Kosovu, a ostali su izneti prilikom napuštanja sudske zgrade, I ovi spisi su ostali zato što je neko zaboravio da ih ponese. Predmet ostaje u sudu za rešavanje pitanja dnevne politike UNMIK-a, koji je trebalo da dokaže da su Albanci bili izloženi maltretiranju, teroru od strane Srba. Što se tiče svedoka koji tvrde da su optuženog videli kako pali i pljačka kuće, branilac je nagasio da su menjali iskaze i vremenom sve teže teretili optuženog. U vezi s nalazom i mišljenjem veštaka prof. dr Vasića može se reći da je zasnovan na dostupnoj medicinskoj dokumentaciji, iskustvu i činjenici da je veštak lečio optuženog od 2000. godine. Na osnovu toga utvrđeno je da je optuženi bio nesposoban za vršenje radnji koje mu se stavljaju na teret. S druge strane, optuženi je morao da se pridržava radnog vremena, dok je tokom slobodnih sati imao obavezu da se javlja gde se nalazi. Branilac optuženog, advokat Bogdan Vladislavljević govorio je o ličnosti optuženog i istakao da su mnogi svedoci albanske nacionalnosti potvrdili da su bili u korektnim odnosima s optuženim i da je bio uvek spreman da im pomogne.

Sud u ovom sličaju treba da primeni princip *in dubio pro reo* i donese oslobođajuću presudu.

Optuženi Vučković je u potpunosti prihvatio završene reči svojih branilaca i ponovio da nije kriv.

Glavni pretres: 23.05.2008.

Izveštaj: Anka Kurteši Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Objavljivanje presude

Sudsko veće donelo je osuđujuću presudu kojom optuženog osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru.

Optuženi se osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina zašto što je 15. aprila 1999. godine, delujući u saizvršilaštvu s drugima, koristeći bespomoćnost i tešku situaciju albanskog stanovništva u selu Gušavac/Gushac, palio i pljačkao kuće civilnog stanovništva, dok je sa poseda Abita Sahitija oduzeo sve vredne pokretne stvari, među kojima jedan kamion, čime je počinio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Takođe, optuženi se osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina zato što je 15. aprila 1999. u selu Gušavac/Gushavc nasilno postupao, podmetnuo požar u kućama Abita Sahitija i Dževata Zeke u namjeri da izazove strah kod albanskog stanovništva kako bi to stanovništvo napustilo selo, čime je počinio krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZJ.

